

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Освітня програма	37492 Економіка
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37492
Назва ОП	Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вдовенко Наталія Михайлівна, Чийпеш Наталія Миколаївна, Григоруک Павло Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.11.2020 р. – 18.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/7hdeoay>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/Ahdes8K>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На думку експертної групи, освітній процес за ОП «Економіка» третього рівня вищої освіти у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» організований на належному якісному рівні. Освітня програма узгоджується з місією та стратегією розвитку університету, освітній процес в достатній мірі забезпечений всіма необхідними ресурсами: матеріальними, людськими, інформаційними. Організація освітнього процесу ґрунтується на нормативній документації, яка знаходиться у вільному доступі на веб-сторінці закладу. Перелік освітніх компонентів, методи навчання та викладання, форми та методи проведення контрольних заходів, кваліфікація академічного персоналу дозволяють досягти запланованих результатів навчання. При реалізації програми має місце поєднання навчання та наукових досліджень здобувачів, відповідність наукової діяльності керівників напрямкам досліджень аспірантів. Загалом має місце співпраця з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами в напрямку розвитку ОП та покращення освітнього процесу, результати співпраці відображені у вигляді наданих пропозицій на веб-сторінці університету та зафіксовані у протоколах зустрічей, хоча така співпраця із зовнішніми стейкхолдерами переважно обмежується з установами та організаціями Дніпропетровської області. Процедури забезпечення якості є прозорими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Загалом, освітня програма відповідає за всіма визначеними критеріями рівню відповідності В. Виявлені недоліки не є суттєвими. Університет свідомий наявних проблем та слабких сторін у своїй діяльності і поступово здійснює реалістичні кроки для їх усунення. ОП «Економіка» третього рівня вищої освіти є актуальною, затребуваною на ринку праці і має перспективи розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Налагоджена співпраця з Дніпропетровською обласною радою в галузі залучення її представників до організації та проведення освітньої діяльності, участі в процедурах моніторингу та перегляду ОП. 2. Залучення до викладання дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» викладачів – фахівців в галузі організації досліджень, членів експертних рад, керівників аспірантів, що дозволяє довести до здобувачів особливості наукової діяльності. 3. Наявність в університеті фахових видань категорій А та Б за спеціальністю 051 «Економіка», що сприяє публікації результатів наукових досліджень учасників освітнього процесу. 4. Проведення в університеті наукових заходів з можливістю безоплатної участі та публікації результатів досліджень аспірантами НТУ ДП. 5. Залучення аспірантів до виконання держбюджетної тематики, яка відповідає напрямам їх наукових досліджень. 6. Значний науковий потенціал наукових керівників, який проявляється в наявності наукових публікацій та напрямками наукових досліджень аспірантів, у тому числі проіндексованих у наукометричній базі Scopus, участі керівників в експертних радах МОН, керівництво держбюджетною тематикою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони. 1. Відсутні відгуки щодо змісту ОП від зовнішніх стейкхолдерів і результати обговорення ОП з представниками академічної спільноти поза меж Дніпропетровської області; представлені висновки зовнішніх стейкхолдерів практично не містять конкретних пропозицій по удосконаленню ОП; відсутній зворотній зв'язок зі стейкхолдерами на веб-сторінці ЗВО при подачі відгуків. 2. Відсутність описів (анотацій) вибіркового дисциплін на сторінці відділу аспірантури та докторантури, що ускладнює їх вибір. 3. Практична ідентичність опису критеріїв оцінювання, представлених в робочих програмах різних ОК без урахування їх особливостей. 4. Окремі положення, які регламентують провадження освітньої діяльності, затверджені ще ДВНЗ «Національний гірничий університет». 5. На веб-сторінках кафедр, відділу аспірантури недостатньо представлена інформація щодо навчальної на наукової діяльності аспірантів, їх здобутків. 6. Недостатнє та несистематичне залучення аспірантів до наукових заходів, що проходять за кордоном, у тому числі публікації результатів у закордонних наукових виданнях та збірниках праць конференцій. Рекомендації 1. Доцільно поліпшити роботу із зовнішніми стейкхолдерами в напрямку конкретизації їх пропозицій щодо перегляду цілей та програмних результатів навчання ОП, залучити до процедур перегляду ОП стейкхолдерів з-за меж Дніпропетровської області, у тому числі, представників академічної спільноти. Доцільно доповнити сторінку з проектами ОП інструментом для подачі он-лайн відгуку на ОП, а також можливістю вказівки результату щодо його урахування. Це дозволить стейкхолдеру мати оперативний зворотній зв'язок з гарантом ОП. 2. Доцільно розширити співпрацю з академічною спільнотою України та зарубіжжя в галузі обміну досвідом підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії, перегляду цілей та програмних результатів навчання, змісту окремих освітніх компонентів шляхом проведення круглих столів, участі у науково-методичних заходах. 3. Рекомендується розмістити описи (анотації, силабуси) вибіркового дисциплін на сторінці відділу аспірантури та докторантури, що спростить доступ до них з боку аспірантів. 4. Рекомендується врахувати особливості окремих ОК в процедурах і критеріях оцінювання, представлених у відповідних робочих програмах, а також впровадити практику проведення контрольних заходів декількома викладачами. 5. Вимагає перезатвердження низка положень щодо провадження освітньої діяльності з урахуванням зміни назви ЗВО. 6. Рекомендується впровадити практику створення для кожного здобувача портфоліо, де будуть відображені основні результати проходження етапів наукової роботи та наукові здобутки. 7. Доцільним є використання партнерських відносин з університетами Польщі з метою інтеграції аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема, в рамках академічної мобільності, спільного проведення наукових конференцій, публікацій результатів досліджень.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою освітньо-наукової програми «Економіка» спеціальності 051 «Економіка», затвердженої у 2016 році, за якою була започаткована підготовка здобувачів за третім рівнем вищої освіти є забезпечення формування загальних та фахових компетентностей, що дозволяють проведення власних наукових досліджень з економіки, результати яких мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність <https://cutt.ly/9htrTgv>. В ОНП 2020 року мета сформульована як підготовка науково-педагогічних кадрів вищого рівня кваліфікації, що здатні визначати та розв'язувати комплексні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки на підставі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових, цільних знань, що мають наукову новизну, теоретичну та практичну цінність <https://cutt.ly/UhtrHCf>. Це свідчить про розвиток системи забезпечення якості в університеті та поступове приведення змісту підготовки здобувачів до сучасних вимог ринку праці. Формулювання мети ОНП відповідає місії за стратегічним завданням розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (НТУ ДП), зокрема, формуванню моделі діяльності університету на основі поєднання освіти, науки й інновацій, забезпечення інтеграції до міжнародного науково-освітнього простору <https://cutt.ly/RhtrXPf>, Мета ОНП «Економіка» також узгоджується зі Стратегічним планом розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до 2026 року, зокрема, розділом 2 «Науково-інноваційна діяльність» <https://cutt.ly/4htr7kt>. Формулювання мети програми в Відомостях про самооцінювання (ВСО) є спробою її поняття своїми словами, що є невдалим, однак не є критичним з огляду її відповідності місії та стратегії НТУ ДП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Участь стейкхолдерів у процедурах розроблення та перегляду ОП регулюється «Положенням про стейкхолдерів освітніх програм Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» <https://cutt.ly/shtTONA> (попередня назва НТУ ДП), затвердженого у 2017 р. До перегляду змісту ОПН у 2019 році було залучене широке коло внутрішніх стейкхолдерів: здобувачів вищої освіти, адміністративного та професорсько-викладацького складу, що відображено у їх відгуках та наданих пропозиціях. Зокрема, начальник Управління екології та природних ресурсів Кам'янської міської ради Б.Г. Наполов вважає за необхідне формувати у здобувачів професійні компетентності щодо теоретичного визначення стратегії сталого розвитку національної економіки, забезпечення економічного механізму стійкого розвитку соціально-економічних систем на місцевому та регіональному рівнях, що корелює з ПРН7 «Формулювати наукові гіпотези й завдання, обирати методи й моделі діагностики соціально-економічних систем різного рівня, обґрунтовувати інноваційні напрями у економіці в умовах сталого розвитку». Окремі пропозиції були надані іншими стейкхолдерами <https://cutt.ly/UhthJwo>, <https://cutt.ly/jhthWno>, зокрема, керівництвом НТУ ДП, який виступає потенційно основним роботодавцем. Налагоджена щільна співпраця з представниками органів управління Дніпропетровської області, які залучаються до періодичного огляду ОНП, приймають участь у проведенні гостьових лекцій для аспірантів даної ОНП; Інститутом економіки промисловості, директор якого академік НАН України О.І. Амоша є членом спеціалізованої вченої ради Д.08.08.01 НТУ ДП по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук, а також приймає участь в перегляді ОПН. На веб-сторінці університету наявний його відгук на цю ОНП <https://cutt.ly/UhthJwo>. Присутній на зустрічі зі стейкхолдерами представник заступник директора Інституту Ляшенко В. ході інтерв'ювання підтвердив зацікавленість у підготовці кваліфікованих фахівців з науковим ступенем доктора філософії та можливість їх працевлаштування за наявності необхідних фінансових можливостей в Інституті. Окремі відгуки стейкхолдерів прикріплені у вигляді додатків до ВСО. Однак у наведених відгуках відсутні конкретні пропозиції щодо змісту ОНП, її цілей та програмних результатів навчання. Серед пропозицій здобувачів також відсутні такі, що стосуються цілей або результатів навчання. Представлені пропозиції внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів переважно пов'язані зі зміною змісту окремих освітніх компонентів ОНП. Також відсутні відгуки на ОНП від стейкхолдерів поза меж Дніпропетровської області.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Дніпропетровська область є одним із найбільш промислово розвинених регіонів України, в якому значна роль відводиться добувній промисловості. Тому серед особливостей ОНП відзначено дослідження глобальних аспектів сучасного економічного розвитку на рівні регіону, а також, фокусування досліджень на ресурсному забезпеченні соціально-економічного розвитку суб'єктів господарювання. Ці аспекти знайшли відображення у змісті ОК «Економіка сталого розвитку», «Моніторинг та діагностика соціально-економічних систем», важливість яких в ході фокус груп була відзначена і академічним персоналом, і здобувачами, і роботодавцями. Урахування тенденцій розвитку спеціальності «Економіка» відображені також в змісті ОК «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності» шляхом використання мови R для статистичних розрахунків. До ОК «Сучасні економічні теорії» включені теми «Методологія економічної науки і сучасні парадигми розвитку економічної теорії», «Теорії сучасного марксизму», «Інституціональна економічна теорія». В ході вивчення програмного матеріалу ОК «Іноземна (англійська) мова для науки і освіти» здобувачі вищої освіти опановують особливості наукового стилю іноземної мови, а також здобувають навички підготовки публікацій для іноземних наукових видань. Також в ході інтерв'ювання гаранта ОНП встановлено, що при формуванні змісту програми вивчався досвід провідних закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку здобувачів наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «Економіка», зокрема, Київського національного економічного університету імені Тараса Шевченка ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» шляхом включення до ОНП освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень» та «Філософія науки та професійна етика»: подібні ОК є в ОНП наведених ЗВО. Однак урахування досвіду цих ЗВО у формулюванні ПРН не прослідковується. Тенденції розвитку спеціальності «Економіка» та регіональні аспекти враховані також у формулюванні тем наукових досліджень аспірантів, що представлено у додатку А.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО для підготовки здобувачів за спеціальністю 051 «Економіка» третього рівня вищої освіти на даний час не затверджений. Програмні результати навчання, представлені в ОНП, відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій відповідного рівня: – знання (концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності) – РН1, РН2, РН4, РН6, РН8; РН10; – уміння (спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей) – РН2, РН3, РН4, РН5, РН7, РН8, РН9, РН10; – комунікація (вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях) – РН1, РН2, РН3, РН8, РН10; – автономність і відповідальність (інноваційність, здатність до самостійного проведення досліджень та презентації їх результатів, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення) – РН1, РН2, РН4, РН5, РН6, РН7, РН9, РН10.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. До перегляду змісту ОПП залучена досить велика кількість внутрішніх стейкхолдерів: адміністративного персоналу, здобувачів ВО, академічного персоналу. Зустрічі відбуваються на регулярній основі. 2. Налагоджена щільна співпраця з Інститутом економіки промисловості, Дніпропетровською обласною радою. 3. В змісті освітніх компонент ОНП та наукових дослідженнях здобувачів враховані регіональні особливості розвитку Дніпропетровської області.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони 1. Відгуки внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів не містять пропозицій щодо удосконалення цілей ОНП та формулювання ПРН. 2. Відсутні відгуки щодо змісту ОНП від академічної спільноти України поза меж Дніпропетровської області. 3. Попри позитивну практику проведення опитувань всіх учасників освітнього процесу НТУ ДП, відсутні опитування, зокрема, аспірантів, стосовно цілей ОП та ПРН. Рекомендації 1. Доцільно поліпшити роботу із зовнішніми стейкхолдерами в напрямку конкретизації їх пропозицій щодо формулювання цілей ОНП, програмних результатів навчання, удосконалення змісту ОП за окремими ОК, та представлення цих пропозицій у відповідних відгуках. Уточнення цілей і ПРН рекомендується здійснити, зокрема, через розширення співпраці з промисловими підприємствами Дніпропетровської області в напрямку цільової підготовки аспірантів для їх замовленням шляхом укладання відповідних угод. 3. Доцільно розширити співпрацю з академічною спільнотою

України та зарубіжжя в галузі обміну досвідом підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії, зокрема, в частині визначення цілей та програмних результатів навчання ОНП, змісту окремих ОК шляхом проведення круглих столів, участі у науково-методичних заходах відповідного спрямування. 4. Вимагає оновлення (або перезатвердження) Положення про стейкхолдерів освітніх програм Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» з урахуванням зміни назви ЗВО та сучасних тенденцій залучення стейкхолдерів до процесів розроблення та перегляду ОП, у тому числі визначенням чіткого механізму зворотного зв'язку з ними.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

На думку експертної групи, загалом має місце відповідність за підкритеріями Критерію 1. Враховуючи певну позитивну динаміку якісних характеристик за цими підкритеріями, голістичний підхід в оцінюванні, освітня діяльність за цією ОНП в цілому відповідають Критерію 1 з невеликими, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг освітньої складової ОНП, поданої на акредитацію, містить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства України. Відповідність ОНП вимогам законодавства визначено відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Наказом МОН України від 01.06.2017 № 600. Розділ III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти (<https://cutt.ly/dhogvPV>). При проведенні експертизи надано навчальні плани за 2016–2020 роки. При проведенні експертизи було проаналізовано навчальні плани, починаючи з 2016 р. та визначено, що обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. У навчальних планах, які було проаналізовано в рамках проведення експертизи обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої. Загальний обсяг ОНП – 60 кредитів ЄКТС, у тому числі 44 кредити (73,4 % від обсягу ОНП) – освітня компонента, спрямована на формування визначених в ОНП компетентностей, 16 кредитів (26,6 % від обсягу ОНП) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. ОНП розташовані на сторінці навчально-методичного управління в розділі «Планування та організації навчального процесу» <https://cutt.ly/5hogzkj> Також освітні програми підготовки здобувачів освітнього рівня доктора філософії розташовані на сторінці відділу аспірантури та докторантури <https://cutt.ly/ohogWJt>

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП «Економіка» містить в освітній складовій 2 складові, які спрямовані на здобуття глибинних знань із спеціальності (10 кредитів ЄКТС) (філософія науки та професійна етика; іноземна мова для науки й освіти для оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (4 кредити) та здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (6 кредитів). Компоненти спеціального циклу (15 кредитів ЄКТС) поділено на базові (сучасні інформаційні технології у науковій діяльності; винахідництво та реєстрація прав інтелектуальної власності; методологія та організація наукових досліджень; презентація результатів наукових досліджень та управління науковими проєктами) і фахові (спеціальні) дисципліни (15 кредитів ЄКТС) (сучасні економічні теорії, економіка сталого розвитку, моніторинг та діагностика соціально-економічних систем), для набуття універсальних навичок дослідника (4 кредити ЄКТС), що відповідає п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016). Вказані складові є обов'язковими і в загальній сумі складають 44 кредити ЄКТС. Окрім того, представлена ОНП містить блок вибіркового компоненту, загальним обсягом 16 кредитів ЄКТС, що складає 26,6 % загального обсягу ОНП та відповідає вимогам ст. 62 Закону України «Про вищу освіту». ОНП структурована за роками навчання та за освітньою й науковою складовими. Під час проведення експертизи було з'ясовано, що ОНП має чітку структуру в контексті загального часу навантаження за

семестрами, має систему поділу освітніх компонентів за змістовними блоками. Освітні компоненти, які включено до ОНП, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Встановлено, що освітні компоненти ОНП згідно матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми відповідають предметній області спеціальності 051 Економіка, зокрема, враховують розвиток сучасної економічної думки (ОК «Сучасні економічні теорії»); вивчення економічних процесів та явищ і опанування наукових методів їх кількісного аналізу (ОК «Економіка сталого розвитку», «Моніторинг та діагностика соціально-економічних систем», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності»). За результатами зустрічі зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано використання у межах ОНП виконання індивідуальних завдань, методики та технології, з включенням системи загальнонаукових і спеціальних методів пізнання економічних процесів, що спонукає самих здобувачів до самостійного наукового дослідження. Однак слід зазначити, що структурно-логічна схема, яка покликана відображати послідовність навчальної діяльності здобувача, не достатньо чітко показує логічний взаємозв'язок та порядок вивчення деяких освітніх компонент програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів здійснюється, зокрема, через вільний вибір ОК і регулюється «Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти НТУ ДП <https://cutt.ly/hhogK21>), «Положенням про формування переліку та обрання навчальних дисциплін студентами» <https://cutt.ly/XhogJzr> . Зокрема, в останньому документі визначений порядок формування університетського переліку вибіркового навчальних дисциплін; процедури обрання окремих вибіркового ОК , зі вказівкою чітких термінів виконання окремих етапів цих процесів. Особливості процедур формування індивідуальної траєкторії відображені в «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/nhxMxIJ>, де в п. 3.7 зазначено, що індивідуальний навчальний план аспіранта, окрім обов'язкових навчальних дисциплін, повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. Вивчення вибіркового дисциплін планується на другому курсі навчання. Аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни як із варіантів, передбачених навчальним планом підготовки за спеціальністю, так із переліку дисциплін, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та завідувачем кафедри. Здобувачі визначаються з переліком вибіркового навчальних дисциплін та вносять їх до індивідуального особисто під час проведення проміжної атестації на першому курсі навчання. В представлений ОНП вибіркового компонента становить 16 кредитів ЄКТС (26,6 % від їх загального обсягу в ОПН). У ході фокус-групи з аспірантами підтверджена інформація, що вони використали можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через вибіркового компоненту ОНП. Також отримано інформацію від здобувачів Горбунова Р. О та Водоп'яна А. В., що на початку вступу вони отримували загальні роз'яснення з процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії від відділу аспірантури і докторантури. Перелік дисциплін на вибір (для аспірантів) розміщений на сторінці відділу аспірантури та докторантури в розділі «Здобувачам ступеня доктор філософії (PhD)», а їх анотації – на веб-сторінках відповідних кафедр, що забезпечують ці дисципліни. Разом з тим такий опис на веб-сторінці аспірантури відсутній. На сторінці відділу аспірантури є зразок індивідуального плану аспіранта <https://as-doc.nmu.org.ua/ua/atest.php>

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У діючому навчальному плані передбачено практичну підготовку здобувачів, яка становить 4 кредити та передбачає викладацьку практику і проводиться на другому курсі. У навчальних планах 2016 року та 2019 року викладацька практика становила 2 кредити, у 2017 та 2018 роках по 3 кредити. Під час зустрічі зі здобувачами та випускниками було підтверджено їх розуміння та необхідність практики, здобувачі та випускники підтвердили, що проходили практику. У ході зустрічей стало зрозуміло, що під керівництвом наукового керівника здобувач Аржевичев Д. В. самостійно готував і проводив заняття. Проведення такої підготовки регламентується «Положенням ро викладацьку практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/EhohMi7>). Опрацювання документації підтверджує, що 80 % викладацької практики становить навчально-методична робота, підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів, а 20 % відведено на аудиторне проведення занять. Таким чином, ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У ході зустрічі з науково-педагогічними працівниками, що безпосередньо відповідають за зміст освітньої програми, встановлено, що освітньо-наукова програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям, а саме: гнучкість та здатність до адаптації; навички спілкування; здатність логічно і системно мислити; вміння вирішувати проблемні ситуації; креативність; навички міжособистісних відносин; лідерство, вміння працювати в команді. В рамках ОНП здобувачі мають можливість набуття соціальних навичок (soft skills). Відображено в таблиці з Звіту СО і робочих програмах ОК. Зокрема проф. Шабанова Ю. О. підтвердила, що такі навички набуваються у процесі вивчення таких дисциплін: «Філософія науки та професійна етика», «Винахідництво та реєстрація прав інтелектуальної власності», «Іноземна мова професійного спрямування». Проф. Дичковський Р. О. навів підтвердження, що в змісті ОНП соціальні навички формуються в рамках таких освітніх компонентів: З1-З2, Б4. Проф. Вагонова О. Г. звернула увагу, що при вивченні вказаних освітніх компонентів формуються відповідні соціальні навички в результатах навчання: РН1 – РН3, РН8 з обов'язковою умовою толерантності, креативності та критичного мислення. Під час зустрічі з гарантом та членами групи забезпечення спеціальності було встановлено, що навчальна програма передбачає отримання здобувачами знань та вмінь щодо комунікації, креативності, також було наведено докази, що проводяться наукові семінари для здобувачів як українською, так й англійською мовою. Формування навичок тайм-менеджменту здійснюється необхідністю дотримання дедлайлів при виконанні завдань в рамках освітніх компонентів. Наявні результати опитування викладачів і здобувачів. Аналіз ОНП дозволяє стверджувати, що вона спрямована на набуття здобувачами вищої освіти таких соціальних навичок (soft skills) як: соціальна відповідальність, комунікативність, креативність, управління часом, вміння працювати в команді, вміння презентації своїх результатів діяльності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній на момент проведення акредитаційної експертизи ОНП «Економіка».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічей зі здобувачами (зустріч 16.11.2020, 1200-1300) вони повідомили, що співвідношення фактичного аудиторного навантаження та обсягу самостійної роботи не є надмірним та реалістично відображає можливості здобувачів виконувати поставлені завдання у відповідності з цілями і програмними результатами навчаннями. Нормативні документи НТУ ДП регламентують кількість освітніх компонентів на рік – не більше 16-ти, мінімальний обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Співвідношення аудиторної і самостійної роботи здобувачів з навчальної дисципліни встановлюється з урахуванням її значимості для професійної підготовки фахівця та рівня складності. Частка аудиторної роботи не підлягає обґрунтуванню через нормативні обмеження (річне навантаження викладача і кількість здобувачів на одну штатну посаду). У «Положенні про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/Xhoj4>) співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів освітньої програми у кредитах ЄКТС з фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти, включно із самостійною роботою.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Експертною групою під час вивчення наданих документів встановлено, що підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за ОНВ «Економіка» на даний час не здійснюється. У ході зустрічі з гарантом, академічним персоналом та роботодавцями встановлено, що є відповідні напрацювання. Також наявне «Тимчасове положення про дуальну форму здобуття вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» від 13.02.2020 р. <https://cutt.ly/UhojgTL>.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Достатній рівень можливості отримання навичок soft skills в рамках ОНП. 2. Наявність діючих механізмів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони 1. Структурно-логічна схема не достатньо чітко показує взаємозв'язок та порядок вивчення деяких освітніх компонентів програми. 2. В НТУ ДП не використовується дуальна форма навчання за ОНП «Економіка». 3. Відсутні описи (анотації) вибіркових дисциплін на сторінці відділу аспірантури та докторантури, що ускладнює їх вибір з боку аспірантів. Рекомендації. 1. Доцільно представити структурно-логічну схему вивчення освітніх компонентів ОНП у наочному вигляді, скориставшись, зокрема, досвідом ОНП інших ЗВО. Це сприятиме розумінню здобувачами їх освітньої траєкторії. 2. Доцільно ретельно проаналізувати та переглянути можливості започаткування підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Бажано гарантувати групі забезпечення розширити Меморандум про співпрацю з Дніпропетровською обласною радою, Інститутом економіки промисловості, підприємствами Дніпропетровської області, в якому передбачити та створити підґрунтя для впровадження дуальної форми навчання. 3. Рекомендується розмістити описи (анотації, силабуси) вибіркових дисциплін на сторінці відділу аспірантури та докторантури, що потенційно спростить доступ до них з боку аспірантів та інших зацікавлених сторін та сприятиме формуванню індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.2., 2.5, 2.6, 2.7 та 2.8., та переважну відповідність підкритеріям 2.3, 2.4 з незначними слабкими сторонами, які мають технічний характер, пов'язаний з поданням інформації. Відсутність дуальної форми навчання (підкритерій 2.9), на думку експертної групи, не здійснює критичний вплив на якість підготовки здобувачів. Враховуючи цілісність оцінювання за всіма підкритеріями релевантність фактів і їх контексту, ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому регламентуються Правилами прийому до закладу вищої освіти в 2020 році зі змінами (Додаток 8): <https://cutt.ly/EhiYBU1> та Правилами запрошення та прийому на навчання іноземних аспірантів: <https://cutt.ly/3hiUOrt>. Посилання надані у звіті самооцінювання коректні та відповідають дійсності. Правила прийому розроблені відповідно до Умов прийому на навчання в заклад вищої освіти, які затверджені Міністерством освіти і науки України. Під час проведення експертизи ЕГ ознайомилась з матеріалами, що стосуються вступу до аспірантури на ОНП «Економіка», розміщеними на офіційному вебсайті університету, і переконалась, що правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені та доступні для всіх учасників освітньо-наукового процесу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за даною ОНП передбачає конкурсний відбір, який здійснюється за результатами складання вступних іспитів з фаху, та іноземної мови, що розміщені на офіційному сайті університету. Вступний іспит за фахом містить перелік питань, які відповідають спеціальності 051 «Економіка» і передбачає перевірку наявних компетентностей для успішного навчання в аспірантурі та вказівку на відповідні навчальні дисципліни, в яких відображений матеріал для формування цих компетентностей. Програма вступного фахового випробування в аспірантуру за спеціальністю 051 Економіка: <https://cutt.ly/fhiOVRQ>, програма іспиту з іноземної мови <https://cutt.ly/3hiO5rX>. Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови тестів TOEFL або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment або TestDaF, або DELF, або DALF (не нижче рівня B2) прирівнюється до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Особливості підготовки докторів філософії розкриті у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <https://cutt.ly/mhiApLd>. Вивчивши вищеперераховані документи ЕГ встановила, що правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процес визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО під час академічної мобільності врегульовано в Положенні про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/shiSepf>, в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність Національного технічного університету «Дніпровська Політехніка» <https://cutt.ly/PhiSRQI>. Документи, що посвідчують визнання результатів, отриманих в закордонних ЗВО: Recognition Confirmation Letter (Лист підтвердження визнання), відповідний Learning Agreement (Навчальна угода), додатки до дипломів. Усі документи оприлюднені на сайті університету. Здобувачі вищої освіти інформуються про процедуру визнання результатів навчання через відділ аспірантури і докторантури. Визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті відображене також в п.5 «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Національного технічного університету «Дніпровська Політехніка» <https://cutt.ly/AhiFjnt>. Весь перелік документів про міжнародну мобільність розміщений та є у вільному доступі на офіційному сайті в розділі «Відділи міжнародної академічної мобільності і міжнародних проєктів» <https://cutt.ly/BhiFnUH>. Під проведення онлайн бесід з фокус-групами було підтверджено, що за час реалізації ОНП, випадків визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, не здійснювалось.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання аспіранта, отриманих у неформальній освіті врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу: <https://cutt.ly/ChiFNiw>. Процедура визнання результатів базується на експертній оцінці фахівців за спеціальністю, в межах якої реалізується ОНП. Після ознайомлення ЕГ з Положенням <https://cutt.ly/ChiFNiw>, було встановлено, що механізм створення експертної комісії не прописаний, що може впливати на процес визнання таких результатів навчання. Щодо визнання результатів навчання на практиці, то на момент проведення експертизи ЕГ не вдалося цього перевірити, оскільки даних випадків не було зафіксовано. Але під час бесіди з фокус-групою здобувачі ствердили, що знають про можливість здобуття навичок у неформальній освіті, але кожний з своїх причин ще не долучився до такої форми навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання чіткі та зрозумілі та враховують особливості освітньої програми. 2. Вся інформація щодо особливостей вступу в аспірантуру містить на веб-сторінці аспірантури, що забезпечує її швидкий пошук.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, визначені недостатньо чітко, зокрема, виникає певна неоднозначність у визначенні складу комісії для розгляду цього питання, а саме не прописана процедура створення експертної комісії. Рекомендації : 1. доцільно доповнити нормативну документацію НТУ ДП, щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в тій частині, де чітко і прозоро розписаний механізм відбору фахівців з спеціальності, в межах якої реалізується ОНП до складу експертної комісії.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

На думку експертної групи, всі підкритерії Критерію 3 загалом демонструють відповідність вимогам до якості вищої освіти. Однак, відповідно до підкритерію 3.4, недостатньо чітко визначений механізм формування експертної

комісії для визнання результатів навчання. Це може бути усунуте шляхом несення змін у відповідні нормативні документи. Враховуючи цілісність оцінювання ОНП за всіма підкритеріями, освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для викладання на ОНП використовуються різноманітні форми навчання: інтерактивні методи навчання (пошук інформації, коло ідей, акваріум, імітаційні ігри), евристичних питань, діалогового спілкування, занурення, конкретної ситуації, метод мозкового штурму, діалогового спілкування, що формує розвиток soft skills та hard skills. Це підтверджує аналіз матриці відповідності методів результатам навчання та опитування фокус-груп. Разом з тим, в робочих програмах навчальних дисциплін відсутній опис методів, які застосовуються в початковому процесі для цих дисциплін. Відповідно до пункту 3 «Положення про організацію навчального процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» під час освітнього процесу, основними формами та методами викладання є навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Аспіранти під час зустрічі заявили, що у них не виникає проблем із засвоєнням навчальних матеріалів, форми та методи навчання є зрозумілими та сприяють досягненню програмних результатів, поданих в ОНП. В результаті обговорення умов навчання протягом періоду введення карантинних обмежень, аспіранти мають доступ до навчальних матеріалів через систему Moodle, і вони беруть участь у онлайн заняттях через систему office 365. НПП також повідомили, що в умовах карантинних обмежень працюють в Moodle для оновлення навчальних матеріалів та організації навчальних занять через систему Microsoft Teams, залучають провідних економістів для викладання. Експертній групі було надано доступ до системи Moodle, що дозволило переконатись, що система працює, та наповнена навчальними матеріалами для всіх обов'язкових ОК

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В результаті спілкування з аспірантами та викладачами було встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається своєчасно і в доступній формі на перших заняттях, протягом навчання та додатково висвітлено у робочих програмах. Робочі програми представлені на сайтах відповідних кафедр, які задіяні в підготовці докторів філософії та у звіті СО, однак доступ до них не очевидним з позиції користувача (аспіранта), мало знайомого зі структурою веб-сайту кафедри. У програмах дисциплін наведені програмні результати навчання, що повністю відповідають змісту ОНП. Аналіз змістів робочих програм дисциплін показав, що відповідний пункт РП «Оцінювання результатів навчання», має однаковий підхід щодо критеріїв оцінювання для всіх дисциплін, та містить пояснення скільки балів аспірант отримує за певне виконане завдання і яким чином набирає необхідні 60 балів. Крім цього у ЗВО функціонує система оцінювання навчальних досягнень аспірантів за рейтинговою (100-бальною) та конвертаційною шкалами. Під час фокус-групи із аспірантами було отримано підтвердження своєчасного їх інформування щодо цілей, змісту, програмних результатів та критеріїв оцінювання з усіх освітніх компонент обов'язкової та вибіркової частини ОНП. Разом з тим відсутні описи (анотації, силабуси) навчальних дисциплін на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури, які надавали би аспірантам в стислому вигляді інформацію щодо змісту, особливостей та інших важливих аспектів навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НТУ «Дніпровська політехніка» забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП «Економіка». Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньо-наукової програми «Економіка» третього рівня відбувається завдяки формулюванню теми наукового дослідження аспірантів відповідно до напрямів наукових досліджень наукового керівника; плануванню змісту та графіку проведення досліджень; контролю за виконанням плану аспіранта через звітування на відповідній кафедрі; підготовки протягом періоду навчання наукових публікацій (значною перевагою для здобувачів ВО є наявність журналу, що входить до наукометричної бази Scopus: Науковий вісник НГУ <https://cutt.ly/ThozaoM> та фахового видання з економіки «Економічний вісник Дніпровської політехніки» <https://ev.nmu.org.ua/index.php/uk/> (категорія Б)); апробації результатів досліджень шляхом участі у наукових конференціях (інформація про наукові заходи, у тому числі в інших ЗВО, науково-дослідну (у т.ч. держбюджетну) тематику розміщено на сайті університету в розділі «Наука» <https://cutt.ly/KhozvYD>), впровадженню результатів досліджень (результати участі аспіранта Аржевічева Д.В. у науково-дослідній роботі «Наукова розробка інноваційних технологічних та управлінських рішень експлуатації родовищ корисних копалин та їх оптимізація за критеріями еколого-економічної ефективності» (№ д/р 0111U003564) в частині аналізу наукових розробок та пропозицій щодо практичних заходів з покращення еколого-економічних результатів діяльності

гірничодобувних підприємств в режимі землезбереження, увійшли до його дисертаційної роботи). Наукові керівники залучають аспірантів приймати спільну участь у виконанні науково-дослідних робіт (додаток А) В університеті діє бізнес-інкубатор, який сприяє інтеграції науки, освіти та підприємництва; трансферу результатів наукових досліджень, спрямованих на вирішення технічних, екологічних, соціальних, економічних та інших проблем; розвитку підприємницького середовища для студентів і викладачів Університету та інших зацікавлених осіб; адаптації студентів Університету до конкурентного ринку праці, та діє на підставі положення <https://cutt.ly/Lhoc7sM>

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Як зазначено у звіті СО та підтверджено під час бесід з фокус-групами, оновлення робочих програм відбувається наприкінці попереднього року навчання з ініціативи лектора з відповідної навчальної дисципліни. Оновлення змісту освітніх компонентів ОНП здійснюється в результаті співпраці з стейкхолдерами та в результаті підвищення кваліфікації викладачів. Згідно принципу академічної свободи викладач визначає, які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання (проф. Вагонова О.Г. при викладанні дисципліни «Економіка сталого розвитку» широко використовує результати моніторингу ефективності природоохоронних заходів промисловими підприємствами регіону, доц. Литвиненко Н.І. в дисципліні «Інституціональне середовище соціально-економічних систем» використовує результати власного дослідження економічної ментальності українців, проведеного на основі методики Г. Гофстеда). Під час онлайн-зустрічі з роботодавцями і випускниками підтвердилася інформація про консультації з гарантом і робочою групою щодо змісту ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Реалізацію програм міжнародної академічної мобільності в Університеті регламентує Положення про організацію освітнього процесу <https://cutt.ly/shiSepf>, в Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність Національного технічного університету «Дніпровська Політехніка» <https://cutt.ly/PhiSRQI>. В НТУ «Дніпровська політехніка» діє навчально-науковий центр міжнародного співробітництва <https://cutt.ly/Yhobtix>. Університет має договори з 65 закордонними ЗВО-партнерами <https://cutt.ly/OhobsA4>. Викладачі (наукові керівники аспірантів), проходили стажування у Польщі та Австрії (к.е.н. Чуріканова О.Ю.), Франції (д.е.н. Шаповал В.М.). Вагонова О.Г. - головний редактор іноземного рецензованого наукового видання «Управлінський розвиток промислових регіонів», англійською мовою <https://cutt.ly/khobPA9>. Аспіранти, згідно індивідуального плану, беруть участь у міжнародних наукових конференціях, що проводяться партнерами Університету, також публікують результати власних досліджень у іноземних виданнях, також особисто беруть участь у програмах стажування в Австрії, Франції, Грузії, Німеччині, Польщі за програмами міжнародної академічної мобільності. Про актуальні конкурси, які організовує університет можна дізнатись на офіційній сторінці <https://cutt.ly/UhonQz5>. Одним з пріоритетних конкурсів, який на даний момент триває - навчання у Вищій банківській школі (м. Вроцлав, Польща) за рахунок стипендії ректора Національного гірничого університету, академіка Півняка Г. Г. <https://cutt.ly/WhonKVa>, до якого можуть долучитися здобувачі ВО інституту економіки. В НТУ ДП з 2009 року діє центр розвитку підприємництва «Бізнес-інкубатор» <https://cutt.ly/mhommNV>, одним із завдань якого є налагодження коопераційних зв'язків між наукою та бізнесом, як на національному, так і міжнародному рівні. Під час «Відкритої зустрічі» до бесіди доєдналася Марія Різун випускниця НТУ ДП, на даний момент викладає в Економічному університеті в м. Катовіце, Польща. Як зазначила пані М. Різун на даний момент налагоджується співпраця між університетами щодо взаємного стажування аспірантів НТУ ДП та Економічного університету, зокрема, через реалізацію проєкту «Розробка системи управління бізнес-процесами в контексті сталого розвитку промислових регіонів та євроінтеграції», погодження якого на даний час ускладнене пандемією і відповідними карантинними обмеженнями. Також цей факт було підтверджено під час бесіди з НППІ, а саме проф. Ваговою О.Г., яка безпосередньо контактує з М. Різун з означених питань. Враховуючи вищезазначене ЕГ прийшла до висновку, що ЗВО сприяє інтернаціоналізації своєї діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Під час занять використовуються інтерактивні методи навчання, використовуються сучасні програмні продукти. 2. Університет надає відкритий безоплатний доступ до зовнішніх науково-інформаційних ресурсів. 3. Наявна реальна можливість міжнародної академічної мобільності, яка може бути реалізована за рахунок стипендії ректора Національного гірничого університету, академіка Півняка Г. Г., за рахунок розвитку партнерських відносин з Економічним університетом м. Катовіце через реалізацію проєкту «Розробка системи управління бізнес-процесами в контексті сталого розвитку промислових регіонів та євроінтеграції».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. У робочих програмах дисциплін не описані методи викладання, які використовуються. 2. Ускладнений пошук робочих програм на веб-сторінках кафедр, відсутній опис (анотація, силабус) навчальних дисциплін на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури. Рекомендації: 1. Доцільно представити опис методів викладання в робочих програмах навчальних дисциплін, та напрями їх використання. 2. Доцільно розмістити описи (анотації, силабуси) навчальних дисциплін на веб-сторінці відділу аспірантури і докторантури. 3. Доцільно спростити доступ до робочих програм навчальних дисциплін, зокрема, шляхом розміщення посилань на них на веб-сторінці відділу аспірантури та докторантури, на веб-сторінці інституту економіки

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

На думку експертної групи, загалом має місце відповідність реалізації ОНП за підкритеріями Критерію 4. Зазначені слабкі сторони мають технічний характер і у порівнянні із сильними сторонами є незначними, а тому, враховуючи голістичний підхід до оцінювання, експертна група констатує, освітня діяльність за цією ОНП в цілому відповідають даному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми, методи та засоби педагогічного контролю регулюються документом «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» <https://cutt.ly/9htpAOL>. Він містить чіткий та прозорий опис шкали оцінювання, засобів діагностики, рекомендованих типових критеріїв оцінювання. Разом з тим потрібно відмітити, що бальна оцінка за кожним критерієм визначається діапазоном балів, але чіткі вказівки щодо вибору конкретного значення бала з кожного діапазону не виписані, що може бути причиною конфліктної ситуації. Процедури проведення контрольних заходів відображені у всіх робочих програмах освітніх компонентів. Вони оприлюднені на веб-сторінках кафедр, які забезпечують викладання відповідних ОК. Ці документи також розміщені в модульному середовищі Moodle в інформаційному забезпеченні відповідних ОК. Використовувані процедури оцінювання дозволяють загалом встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання як для окремого освітнього компонента так і для ОНП в цілому. Однак аналіз робочих програм в частині опису цих процедур показав їх практичну ідентичність, без урахування особливостей змісту окремих ОК. Також слід відзначити відсутність в «Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» опису процедур проведення контрольних заходів у здобувачів, що навчаються за третім рівнем вищої освіти, зокрема, в частині відображення особливостей таких процедур та співвідношення вимог і рівня компетентностей, аналогічно тому, як це представлено для здобувачів першого та другого рівнів вищої освіти. Також відсутня практика прийому контрольних заходів декількома викладачами, сприяло би підвищенню об'єктивності оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Процедура атестації здобувачів ступеня доктора філософії відображена в «Положенні про порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії в НТУ «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/hhtsiyz>, в якому відображені її особливості, зокрема правила щодо утворення ради та вимоги до її членів, вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача, опис процедурних аспектів проведення захисту дисертації. Процедура відповідає нормативним документам, які регламентують процедуру атестації здобувача ступеня доктора філософії: Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261 (зі змінами). Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. №167 (набрав чинності 19 березня 2019 р.). Вимоги до оформлення дисертації, затверджені Наказом МОН України від 12 січня 2017 р. № 40. Постанова Кабінету Міністрів від 9 березня 2019 року № 167 Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Види контрольних заходів визначені у п. 3.3 Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/PhtYXnL>. В ньому відображені форми таких заходів, мета їх проведення, вимоги до формулювання критеріїв оцінювання, опис прийнятої в університеті шкали оцінювання, обов'язки та права суб'єктів оцінювання. Зазначено, що викладач на початку викладання дисципліни має повідомити здобувачів про терміни та процедуру проведення контрольних заходів, видати узагальнені засоби діагностики, методичні матеріали з описом критеріїв та процедур оцінювання результатів навчання; роз'яснювати здобувачам про допущені ними помилки та відповідність оцінки визначеним критеріям. Об'єктивність екзаменаторів досягається чіткістю правил проведення контрольних заходів, публічністю їх відображення, зокрема, як у відповідних положеннях на веб-сторінці університету, так і у робочих програмах ОК; вимогами роз'яснювати здобувачам про допущені ними помилки та відповідність оцінки визначеним критеріям, своєчасно повідомляти здобувачам про результати контрольних заходів. Об'єктивність оцінювання забезпечується дотриманням всіма учасниками освітнього процесу положень «Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Національний гірничий університет» та сприяє запобіганню конфлікту інтересів. Разом з тим відсутня така форма підвищення об'єктивності оцінювання, як прийом екзаменів двома викладачами. Врегулювання конфліктів визначається «Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту у діяльності співробітників та студентів НТУ «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/4htDroV>. Порядок повторного проходження контрольних заходів визначений у п. 7 «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» <https://cutt.ly/9htpAOL>. Право здобувачів на оскарження дій науково-педагогічних працівників, у тому числі пов'язаних з результатами оцінювання, визначено у п. 8.2. «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка». В «Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», п. 6.1. зазначено, що у випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою студента чи викладача деканом факультету (директором інституту) створюється комісія для приймання екзамену (диференційованого заліку), до якої входять завідувач кафедри (провідний науково-педагогічний працівник) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату та студентського самоврядування. В п. 7.6. Кодексу академічної доброчесності зазначено: «у випадку виникнення сумнівів у студента стосовно справедливості оцінювання результатів навчання, студент має право подати письмову скаргу до деканату з вимогою переглянути отриманий результат». Протягом періоду здійснення освітньої діяльності за ОНП «Економіка» випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було, що підтверджено в ході фокус-груп з академічним персоналом та здобувачами та в результаті опитування аспірантів <https://cutt.ly/EhtGj1y>.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності відображені в «Кодексі академічної доброчесності державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет», «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/BhtFfo6>. Дотримання відповідної політики відображено в місії університету: «... еволюція освітньо-наукового простору на принципах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей ...», яка зазначена в «Стратегії розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (2019-2026)» <https://cutt.ly/UhtFVOU>; в «Положенні про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка», зокрема, в п.7 при визначенні процедур забезпечення якості вищої освіти; п. 8.3 «Обов'язки здобувачів вищої освіти»: дотримуватись норм академічної доброчесності; протидіяти корупційним проявам серед працівників та студентів університету. Також в університеті діє «Положенні про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/RhtGAVf>, яке відображає заходи щодо попередження плагіату в освітньому процесі, визначає порядок перевірки робіт на наявність академічного плагіату та регулює відповідальність учасників освітнього процесу при його виявленні. Інформаційно-роз'яснювальна робота щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності також проводиться на інтеграційній зустрічі з аспірантами, яка має місце на початку кожного нового навчального року. Технічно перевірка робіт всіх учасників освітнього процесу здійснюється за допомогою сервісу Unicheck. В НТУ ДП проводиться регулярне опитування здобувачів стосовно їх ставлення до дотримання доброчесності, результати якого оприлюднені на веб-сторінці університету в розділі «Відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» <https://cutt.ly/ThtFAMv>. Слід відзначити, що за результатами проведеного опитування у жовтні 2020 р., значна частина здобувачів (близько 63%) недостатньо володіють положеннями з політики дотримання академічної доброчесності. На наш погляд, такий високий відсоток пояснюється в першу чергу прогалинами в інформуванні з досліджуваних питань здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти. Результати окремого опитування аспірантів, що навчаються за ОНП «Економіка» щодо дотримання академічної доброчесності, представлені на <https://cutt.ly/EhtGj1y>, показують, що 75% респондентів цілком детально ознайомлені з сутністю академічної доброчесності, як явища, та формами поведінки академічної спільноти, що характеризують їх доброчесність; процедурами протидії плагіату. При цьому зауважень з боку академічного персоналу стосовно недотримання здобувачами доброчесності, не зафіксовано. Дана інформація підтверджена в ході фокус-груп здобувачів та випускників.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Наявність та імплементація політики дотримання академічної доброчесності, проведення опитувань стосовно питань забезпечення якості, зокрема, розуміння сутності та дотримання принципів академічної доброчесності, аналіз та публічне відображення їх результатів. 2. Перевірка робіт здобувачів на наявність академічного плагіату програмою Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони 1. В робочих програмах для всіх ОК процедури і критерії оцінювання є практично ідентичними, що свідчить про певний формалізм у цьому питанні. 2. Бальна оцінка за кожним критерієм визначається діапазоном балів; при цьому відсутні чіткі вказівки щодо вибору конкретного значення бала з кожного діапазону, що може бути причиною конфліктної ситуації. 3. Опис особливостей процедур проведення контрольних заходів у здобувачів третього рівня вищої освіти в нормативній документації НТУ ДП, що регулює процедури оцінювання, відсутній. 4. Відсутня практика прийому контрольних заходів декількома викладачами, що сприяло би підвищенню об'єктивності оцінювання. 5. Кодекс академічної доброчесності державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» затверджений ще у 2017 р. Рекомендації 1. Рекомендується врахувати особливості окремих ОК в процедурах і критеріях оцінювання, і представити їх у відповідних робочих програмах. 2. Рекомендується переглянути критерії оцінювання з чітким визначенням критерію для кожного значення бала за 100-бальною шкалою, або змінити шкалу оцінювання. 3. Необхідно доповнити «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка» та «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» описом процедур проведення контрольних заходів у здобувачів, що навчаються за третім рівнем вищої освіти, зокрема, відображенням їх особливостей, представленням співвідношення вимог до рівня компетентностей. 4. Рекомендується впровадити (а можливо, і оновлення) Кодекс академічної доброчесності Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» з урахуванням нової назви ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наведені факти та докази показують, що контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність при організації освітнього процесу за ОНП «Економіка» загалом узгоджуються із якісними характеристиками за підкритеріями даного критерію; виявлені недоліки мають переважно технічний характер, і можуть бути усунуті шляхом внесення змін у нормативну документацію. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП «Економіка» відповідає встановленим вимогам і дозволяє досягти задекларованих в програмі цілей та програмних результатів навчання відповідних освітніх компонентів. Це підтверджується наявністю необхідного стажу науково-педагогічної діяльності, навчально-методичними працями та науковими публікаціями за напрямом, що відповідає змісту відповідних обов'язкових ОК. Практично всі викладачі мають публікації, опубліковані впродовж останніх 5 років і проіндексовані в наукометричних базах Scopus та/або WoS. Всі викладачі в період з 2018 року пройшли підвищення кваліфікації. Інформація щодо викладачів наведена в додатку до ВСО та в додатку Б цього звіту.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів здійснюється відповідно до «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» <https://cutt.ly/3ht8z5b>. В ньому чітко визначені умови проведення конкурсу, терміни подачі заяв для участі в ньому; основні кваліфікаційні вимоги до претендентів; перелік необхідних документів для участі в конкурсі; порядок оцінювання професійного рівня кандидатів та їх відбору для участі в конкурсі; порядок голосування. Кандидатури претендентів на заміщення посад професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів попередньо обговорюються на засіданні відповідної кафедри за участю органів студентського самоврядування. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників університету, що, на думку членів експертної групи, є доцільним з позиції оцінювання рівня професіоналізму претендентів. Висновки кафедри про професійні й особистісні якості претендентів затверджуються таємним голосуванням і передаються на розгляд конкурсної комісії у вигляді витягу з протоколу засідання кафедри. Рішення конкурсної комісії приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів. Рішення комісії є правомірним, якщо у засіданні брали участь не менше 2/3 від її складу. Рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосували понад 50 % членів конкурсної комісії, які взяли участь у голосуванні. Негативний висновок за результатами попереднього обговорення та/або в рекомендаціях конкурсної комісії не є підставою для відмови претенденту в розгляді його кандидатури вченою радою. Претендент на заміщення вакантної посади має право бути присутнім на засіданні Вченої ради університету (навчально-наукового інституту, інституту, факультету) під час обговорення його кандидатури. Неявка претендента на засідання Вченої ради не є підставою для зняття з розгляду питання конкурсного заміщення відповідної вакантної посади науково-педагогічного працівника. Вчена рада університету (навчально-наукового інституту, інституту, факультету), після розгляду кандидатур претендентів з оголошенням висновків за результатами попереднього обговорення та рекомендації конкурсної комісії, таємним голосуванням обирає на посади. Наведені положення забезпечують прозорість процедури конкурсного добору і надають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП «Економіка»

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Участь роботодавців (як зовнішніх стейкхолдерів) в організації освітнього процесу регулюється «Положенням про стейкхолдерів освітніх програм Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет»». Залучення роботодавців до організації освітнього процесу за ОНП «Економіка» відбуваються на ОНП, які надали начальник Управління екології та природних ресурсів Кам'янської міської ради Б.Г. Наполов; директор Інституту економіки промисловості НАН України академік НАН України О.І. Амоша, Начальник управління регіональної політики та взаємодії з органами місцевої влади виконавчого апарату Дніпропетровської обласної ради, заступник голови постійної комісії Дніпропетровської обласної ради з питань науки, освіти, сім'ї та молоді, представник Дніпропетровської обласної асоціації органів місцевого самоврядування Т.Ф. Дацько, ректор Дніпровського державного технічного університету О.М. Коробочка. Роботодавці беруть участь як співорганізатори у проведенні наукових конференцій та форумів, зокрема, «Форум гірників», «Молодь: наука та інновації – 2019». Академік НАН України О.І. Амоша є членом спеціалізованої вченої ради Д.08.080.01 НТУ ДП, яка провадить захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) економічних наук. Присутня зустрічі з роботодавцями Т.Ф. Дацько висловила готовність щодо надання даних стосовно прийняття нових програм економічного розвитку регіону для проведення наукових досліджень здобувачами НТУ ДП, їх участі в екологічних дослідженнях, які проводяться відповідною комісією Обласної ради. дослідженнях. Разом з тим слід відмітити, що наведене вище «Положення...» визначає, що зовнішні стейкхолдери залучаються для проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей; стейкхолдери рецензують освітні програми спеціальностей в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу та академічної складової щодо формування результатів навчання із інтегральної та загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти, що на думку експертної групи, не відповідає сучасному баченню участі стейкхолдерів в процедурах забезпечення якості та в реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

НТУ ДП сприяє залученню представників роботодавців та зовнішніх фахівців у галузі економіки до проведення аудиторних занять. Зокрема, гостьові лекції з питань формування економіки місцевого самоврядування в рамках угоди про співробітництво впродовж декількох років читаються членом Дніпропетровської обласної ради Т.Ф. Дацько, що було підтверджено в ході зустрічі з роботодавцями. Також цикл лекцій з проблематики сучасної державної промислової політики прочитано академіком НАН України О.І. Амошою. До проведення семінарів-тренінгів з питань збору та опрацювання статистичних даних залучались представники Головного управління статистики у Дніпропетровській області. Також, як експерти в галузі організації наукової діяльності та атестації наукових кадрів, до проведення аудиторних занять залучені представники академічного персоналу НТУ ДП: член наукової ради МОН України (секція «Економіка») д.е.н. проф. Вагонова О.Г. - до викладання дисципліни «Економіка сталого розвитку», член експертної ради з макроекономіки ДАК України д.е.н., проф. Пилипенко Ю.І. – до викладання дисципліни «Сучасні економічні теорії». В ході резервної зустрічі встановлено, що до викладання

окремих тем з дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень» залучені: визнаний науковець НТУ ДП д.т.н., проф. Лозинський В. (індекс Хірша – 14) – щодо особливостей написання статей для закордонних наукових видань та їх рецензування; д.е.н. проф. Гнатушенко В.В., член експертної ради МОН України – щодо проведення експертизи дисертаційних робіт, типових помилок при їх оформленні та поданні; завідувачка аспірантури та докторантури Колісник Л.О. – щодо особливостей наукової діяльності в НТУ ДП; представники міжнародного відділу – щодо особливостей пошуку грантів та міжнародного стажування, інтеграції до міжнародної наукової спільноти.. На думку експертної групи, такий підхід посилює підготовку здобувачів третього рівня вищої освіти в галузі організації та проведення їх наукових досліджень і сприятиме успішній підготовці та захисту дисертаційної роботи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів реалізується в НТУ ДП через їх наукову діяльність та систему підвищення кваліфікації. Університет сприяє підвищенню наукового рівня викладачів, зокрема через їх участь у наукових конференціях та семінарах, виконання держбюджетних та госпдоговірних проєктів, участь у грантовій тематиці в рамках проєктів Erasmus+ та Horizon 2020, публікацію статей у наукових виданнях України та зарубіжжя. Зокрема, практично всі викладачі, що приймають участь в підготовці здобувачів за ОНП «Економіка», впродовж останніх п'яти років мають публікації у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus та/або WoS. Науковці університету мають можливість публікувати результати своїх досліджень у наукових виданнях університету «Науковий вісник НГУ» <http://nv.nmu.org.ua/index.php/uk/> (категорія А) та «Економічний вісник Дніпровської політехніки» <https://ev.nmu.org.ua/index.php/uk/> (категорія Б), які є фаховими за спеціальністю 051 «Економіка». Проф. Пилипенко Ю.І. був керівником держбюджетної теми (ДР №0117U001138) «Зовнішні та внутрішні фактори розвитку національної економіки України в умовах глобалізації», проф. Вагонова О. Г. – керівником держбюджетної теми (ДР №0117U000819) «Інвестиційний, організаційний та дистрибуційний аспекти підприємницьких проєктів освоєння нових родовищ корисних копалин». Доц. Чуріканова О.Ю. була членом робочої групи міжнародного проєкту Erasmus+ QUAERE <https://cutt.ly/3hu6fYI>, який виконувався у період 2015-2018 рр. Інформація про міжнародні проєкти представлена на сторінці <https://cutt.ly/6hu6mmC>. Інформаційна база фондів та організацій, які надають фінансову підтримку для науково-освітніх проєктів представлена на веб-сторінці університету: <https://cutt.ly/Whu53Z9>. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НТК ДП регулюється відповідним положенням, яке розміщено на веб-сторінці університету. Воно регламентує процеси підвищення кваліфікації та визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови, процедуру визнання результатів і механізм фінансування підвищення кваліфікації. Перелік установ-партнерів для проходження стажування наведена на веб-сторінці навчально-методичного відділу НТУ ДП <https://cutt.ly/yhirjzv>. За останніх п'ять років всі викладачі, які приймають участь в підготовці здобувачів за ОНП «Економіка», пройшли підвищення кваліфікації, що підтверджується відповідними довідками та сертифікатами (додаток Б). Викладачі проходять підвищення кваліфікації відповідно до плану не рідше, ніж один раз на п'ять років, однак вони мають можливість підвищувати свій професійний рівень поза межами плану за власною ініціативою в рамках накопичувальної системи, зокрема, проходженням курсів на платформах Курсера, Прометеус та інших. Однак для зарахування результатів такого стажування повинен бути відповідний наказ по університету. В ході фокус-групи з адміністративним персоналом університету представник навчально-методичного відділу підтвердила цю інформацію.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Педагогічна майстерність академічного персоналу університету розвивається шляхом участі у навчально-методичних заходах (семінарах, тренінгах), що проводяться НТУ ДП та іншими ЗВО. Зокрема, проф. Шабанова Ю. О. приймала участь у 2020 р. у тренінгу «Інтерактивні методи викладання», що проводився тренінговим центром T-Urdate. Доц. Ісакова М.Л. приймала участь у низці тренінгів («Англійська для академічних цілей», «Англійська для викладачів») в рамках міжнародного проєкту за підтримки Британської Ради «Англійська для університетів» (2015 – 2018 рр). Проф. Сдвижкова О.О. приймала участь у тренінгу в рамках міжнародного проєкту за підтримки Британської Ради «Англійська для університетів» (2015 р.). Підтверджуючі дані представлені в додатку Б. Стимулювання працівників здійснюється шляхом преміювання відповідно до Положення про преміювання та надання матеріальної допомоги працівникам ДВНД «Національний гірничий університет» (додаток В), зокрема, за впровадження нових форм та методів навчання; регулярне підвищення професійного рівня; володіння інноваційними освітніми методиками та технологіями. Однак дане положення відсутнє у вільному доступі на веб-сторінці університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Налагоджена співпраця з Дніпропетровською обласною радою в галузі залучення її представників до організації та проведення освітньої діяльності. 2. Проведення окремих занять з дисципліни «Методологія і організація наукових

досліджень» фахівцями з відповідних питань організації і проведення наукових досліджень, що посилює наукову підготовку здобувачів . 3. Наявність в університеті фахових видань категорій А та Б за спеціальністю 051 «Економіка» .

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони 1. В НТУ ДП нормативно визначена участь зовнішніх стейкхолдерів, у т.ч. роботодавців, лише у вирішенні питань організації освітнього процесу. Їх участь у реалізації цього процесу нормативно не визначена. 2. «Положення про порядок преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» відсутнє на веб-сторінці університету. Рекомендації 1. Вимагає оновлення «Положення про стейкхолдерів освітніх програм Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» з урахуванням зміни назви ЗВО. Також в цьому, або окремому документі необхідно нормативно закріпити механізми залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу. 2. Вимагає оновлення «Положення про порядок преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» з урахуванням зміни назви ЗВО, та розміщення його на веб-сайті університету у публічному доступі, що сприятиме прозорості в питаннях стимулювання розвитку професійних якостей та викладацької майстерності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Наведені факти та докази показують, що ОНП «Економіка» узгоджується із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.4, 6.5, 6.6. даного критерію. Має місце часткова неузгодженість з підкритерієм 6.3. в частині відсутності регулятивного забезпечення залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу, яка разом з тим не призводить до суттєвих недоліків і не вплинула на фактичну участь роботодавців у цьому процесі. Враховуючи цілісність оцінювання ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес забезпечено ресурсами згідно ліцензійних вимог. Достатнім є забезпечення комп'ютерних робочих місць, що сприяє досягненню визначених освітньою програмою цілей. В ході огляду матеріальної бази гарантом ОНП відзначено, що всі стаціонарні комп'ютери закладу мають безкоштовне підключення до мережевих ресурсів Internet, GEANT та віддалених ресурсних вітчизняних і світових центрів. Для навчально-інформаційної підтримки освітнього процесу використовується освітнє середовище на платформі Moodle. Під віртуальної екскурсії по університету та в ході резервної зустрічі було продемонстровано інформаційне наповнення модулів в Moodle для обов'язкових ОК. Інформація щодо матеріально-технічного забезпечення університету (згідно з ліцензійними умовами) наявна <https://cutt.ly/bhacv4G> . Інформація також надана в Звіті СО і відповідає дійсності. В ході роботи експертної групи під час огляду матеріально-технічної бази був представлений відеоролик, в якому відображена необхідна інфраструктура для проведення занять: аудиторії для проведення лекційних та практичних занять з мультимедійним обладнання (проектор, інтерактивна дошка, екран), комп'ютерні класи, бібліотека, спортивний зал, спортивний майданчик. В ході відеоекскурсії по приміщенням університету, організованої гарантом ОНП проф. Пилипенком Ю. І. були продемонстрована наявність в навчальному закладі засобів пожежної безпеки, план евакуації на випадок екстремальних ситуацій. Інформація з дотримання Ліцензійних умов щодо забезпечення провадження освітньої діяльності за спеціальностями (с. 17) є опублікована на сайті університету (<https://cutt.ly/Mhacx0I>). У бібліотеці в онлайн доступі представлені фонди періодичних видань, навчальної, наукової літератури (<https://www.nmu.org.ua/ua/>), інституційний репозитарій <http://ir.nmu.org.ua/> . Однак під час роботи експертної групи веб-посилання на ресурси читальних залів бібліотеки не були дійсними. Це питання було озвучено і піднято під час зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, керівник бібліотеки Онищенко Г. А., який пояснив це технічними причинами. Відзначено, що в Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» існує програма підтримки кадрів вищої кваліфікації «Нам 30» для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії. У співбесіді з академічним персоналом встановлено, що навчально-методичне забезпечення розробляють для освітніх компонент відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу НТУ ДП, обговорюють на кафедрах, змістовно насичуються і постійно оновлюються. Це дає можливість досягати цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Експертна група пересвідчилась, що здобувачі та викладачі мають вільний доступ до нормативної документації, що регулює освітній процес; до фондів та електронних каталогів як бібліотеки НТУ ДП (<http://lib.nmu.org.ua/>), так і до загальнонаціональних та міжнародних інформаційних ресурсів (<http://nbuv.gov.ua>). Також є посилання на додаткові освітні ресурси інших навчальних закладів та установ <https://cutt.ly/1haxqJM>. Експертній групі було продемонстровано вільний доступ для здобувачів та співробітників до баз даних Scopus та Web of Science. Встановлено, що всі представлені матеріально-технічні ресурси в межах ОНП є безкоштовними та знаходяться у вільному доступі. Їх використовують при викладанні дисциплін навчального плану у достатній мірі. Наявний центр колективного використання обладнання. Заклад надає доступ до необхідних навчальних ресурсів, включаючи друковані копії, електронні видання, електронні журнали. Є наявні лабораторії. Також навчальний процес забезпечено достатнім програмним забезпеченням. В ході огляду матеріально-технічної бази та під час резервної зустрічі було продемонстровано використання платформи Moodle для інформаційної підтримки навчання аспірантів у поєднанні з ліцензійним програмним забезпеченням Office365. Заклад створив умови для організації гуртків, мовної підготовки, дозвілля молоді та занять спортом, безоплатним користуванням спортивною базою університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У процесі спілкування встановлено, що НТУ ДП забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії із дотриманням норм техніки безпеки, реальним інструктуванням НПП та здобувачів, наявністю протипожежних засобів в аудиторіях, згідно з положення будівельних Норм експлуатації будівель закладів освіти та вимогам з охорони праці. Є наказ ректора про призначення осіб, відповідальних за охорону праці в навчальних кабінетах, лабораторіях, спортзалі та визначені їхні функціональні обов'язки, створена система Цивільного захисту. Для здобувачів проводять інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності. Здобувачі даної спеціальності в гуртожитку не проживають. Беруть участь в опитуваннях стосовно задоволеності умовами навчання, рівнем викладання дисциплін та відносно інших аспектів організації освітнього процесу. Водночас на сайті університету не має доступу до документу, який регламентує захист прав аспірантів. Є лише Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів НТУ ДП. Виходячи з цього, бачимо необхідність для покращення роботи інформаційних центрів. Щодо психічного здоров'я, то здійснюється психодіагностика, психологічне консультування здобувачів і викладачів, є соціальна допомога і реабілітація тих, хто перебуває у кризовій життєвій ситуації, що було підтверджено під час безпосереднього спілкування зі здобувачами.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізми підтримки здобувачів вищої освіти, що навчаються на ОНП реалізуються під час взаємодії з наступними підрозділами: приймальною комісією; відділом аспірантури та докторантури; навчально-методичним центром; соціально-психологічною службою НТУ ДП; деканатом; кафедрою; бібліотекою; відділом міжнародної академічної мобільності та міжнародних проектів; культурно-освітнім центром; радою молодих вчених; відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Також під час зустрічами з представниками даних підрозділів, було засвідчено, що здобувачі можуть у вільному порядку, без обмежень та заборон зі сторони вищезазначених служб звертатись, що також було засвідчено під час спілкування зі здобувачами. Слід додати, що соціально-психологічна служба НТУ ДП з 2008 р. діє на основі Положення та статуту Університету (Керівник: проф. Шабанова Ю. О.), корп. 11, ауд. 1 (<https://cutt.ly/hhaxTUq>). Інформація та консультування щодо працевлаштування наведена за адресою <https://cutt.ly/ihaxoQ2>. Інформування здобувачів здійснюється шляхом публікації інформації на сайті університету (<https://www.nmu.org.ua/ua/>). Відділ аспірантури підтвердив, що в перший місяць після зарахування НТУ ДП створює для здобувачів корпоративні електронні скриньки, які одночасно використовуються для доступу до електронного середовища університету. Адреси електронної пошти усіх співробітників розміщені на сайті університету кафедр, залучені до реалізації програми, мають графіки консультацій, які оприлюднюються на інформаційних стендах. Староста групи представляє інтереси здобувачів на всіх рівнях структурних підрозділів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

НТУ ДП зацікавлене створенням умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Так під час огляду матеріально-технічної бази, експертна група переконалась у наявності пандусів, санвузлів для осіб з

особливими потребами. Встановлено, що в НТУ ДП створено достатні умови для здобуття особою з особливими освітніми потребами якісної освіти. Передбачено можливе навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком. При опитуванні здобувачів також було встановлено, що вони обізнані з тим, що в 10 корпусі є також пункт в ауд. 102 для обслуговування осіб з особливими освітніми потребами, а вказівка на цю аудиторію є на схемі університету у внутрішньому дворіку ЗВО. Ними також відзначено, що цей корпус обладнано пандусом. В університеті розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» від 13.06.2018 р. (<https://cutt.ly/Phaxf1x>), де визначено дії працівників університету щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в університеті особам, які потребують допомоги. На початку навчального року здійснюють аналіз контингенту здобувачів з особливими освітніми потребами, яких зараховано на перший курс, для забезпечення реалізації освітнього процесу відповідно до навчальних планів. На даний час здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії з особливими освітніми потребами, що навчаються за ОНП «Економіка», відсутні.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику та процедури з врегулювання конфліктів і спорів, що можуть виникати в переважній більшості випадків як наслідок непорозумінь, непрозорості та несподіваності розвитку спілкування учасників освітнього процесу, визначає «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та студентів НТУ ДП. Цим документом передбачені медіатори, які допомагають сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати ситуацію так, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси та потреби усіх учасників конфлікту. Основною метою «Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) у НТУ ДП є психологічне, фізичне, економічне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу, формування негативного ставлення до булінгу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя усіх учасників <https://cutt.ly/ohaxvD8>. До відома НПП і здобувачів доведена інформація щодо способу повідомлення про прояви корупції в університеті. Є Уповноважений Університету з протидії корупції. Працює постійно діюча Комісія з попередження і боротьби із сексуальними домаганнями, яка проводить роз'яснювальну роботу стосовно попередження сексуальних домагань. Політика та процедури вирішення та запобігання конфліктних ситуацій відображені в документах НТУ ДП: «Положення про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/phaxmJE>; «Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/DhaxAKB>; «Антикорупційна програма Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/jhaxD8R>. Також у публічному доступі знаходиться Звіт за результатами оцінки корупційних ризиків у діяльності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за 2019 рік <https://cutt.ly/ShaxJPo>. Під час реалізації освітньої програми правопорушень, пов'язаних сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією, не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Увага до умов навчання осіб з особливими освітніми потребами. 2. Доступність до інформації, що використовується при організації та реалізації освітнього процесу, в електронному вигляді шляхом її розміщення на сайті НТУ ДП, зокрема, і в он-лайн бібліотеці університету. 3. Всі стаціонарні комп'ютери закладу мають безоплатне вільне підключення до мережевих ресурсів Internet, GEANT та віддалених ресурсних вітчизняних і світових центрів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони. Відсутній он-лайн доступ до читальних залів бібліотеки. Рекомендації. На веб-сторінці бібліотеки університету, де задекларовані посилання на читальні зали бібліотеки університету, встановити доступні посилання до ресурсів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

На думку експертної групи, загалом має місце відповідність за підкритеріями Критерію 7. Незважаючи на певні недоліки, що має місце за підкритерієм 7.1 та враховуючи позитивні практики за іншими підкритеріями даного критерію, цілісність оцінювання ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регламентується наступними документами: 1) Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/7hac1Sa>) та містить опис процедури розроблення і перегляду ОП, а також зразки ОП; 2) Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/MhtN8tW>); 3) Положення про гарантія освітньої програми Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» від 27.04.2020 (<https://cutt.ly/vhtNoFj>); 4) Положення про стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» <https://cutt.ly/Ohac9sn>; 5) Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» від 05.09.2020 (<https://cutt.ly/Vhac8qV>). В ході роботи експертної групи встановлено, що процедури перегляду освітніх програм, змісту окремих освітніх компонентів відповідають визначеній політиці університету в цих питаннях. Проєкт ОНП розташовується в публічному доступі для обговорення <https://as-doc.nmu.org.ua/ua/study/eduprogdisc.php>. Зокрема, на сторінці з інформацією про ОНП «Економіка» розташовані повнотекстові відгуки окремих стейкхолдерів, а також стисла інформація про всі рекомендації, надані в процесі обговорення ОНП. Також представлена електронна адреса контактної особи, відповідальної за комунікації щодо цієї ОНП. Надані пропозиції обговорюються на засіданнях стейкхолдерів (протоколи засідань представлені в додатку Г). Після внесення змін ОНП затверджується у встановленому порядку. Під час акредитаційної експертизи, фактів недотримання процедур зазначених в вищесказаних документах не було.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів до перегляду ОП відображено в наступних документах: «Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/8hamHqC>), «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/rhamKBK>), «Положення про раду молодих вчених НГУ» (<https://cutt.ly/uhamXvt>); «Політика про забезпечення якості вищої освіти в університеті», «Про систему внутрішнього забезпечення освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті» (<https://cutt.ly/uhamV5z>). При спілкуванні з здобувачами було уточнено процедуру перегляду програми і встановлено, що до уваги прийнято їх коментарі, наприклад стосовно введення дисциплін з розгляду інвестиційно-інноваційної діяльності суб'єктами економіки. Зокрема Аржевічевим Д. В. продемонстровано підтвердження, що результати безпосередньо доводяться до цих зацікавлених сторін, а пропозиції враховані при формуванні змісту дисциплін обов'язкової та вибіркової частин програми. Здобувачами 2 та 4 року навчання представлено вимоги до формування професійних компетентностей з наукового обґрунтування, здійснення та організації раціонального природокористування на підставі його економічного обґрунтування. Такі результати навчання сформовані в дисциплінах вибіркової складової навчального плану. Також відділом аспірантури і докторантури проводяться регулярні опитування здобувачів, що було підтверджено експертній групі шляхом долучення результатів опитування у відповідь на запит. Перед затвердженням ОНП оприлюднюються на сайті для ознайомлення, а потім після врахування всіх пропозицій затверджують на вченій раді університету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до перегляду ОП відображено в наступних документах: 1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет» <https://cutt.ly/tham1z6>; 2. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/MhtN8tW>) в пункті 3.3.3 ... – залучення внутрішніх і зовнішніх зацікавлених сторін до спільної роботи із забезпечення якості освітньої діяльності», с. 15 «... Наявність механізмів стимулювання участі внутрішніх стейкхолдерів у процесах розробки та затвердження освітніх програм». В плани 2019-2020 н.р. було введено нові дисципліни, здебільшого пов'язані з формуванням вибіркової складової навчання. Такі зміни здійснено на підставі пропозицій стейкхолдерів, що відображено у відгуках та протоколах засідання № 1 від 25.06.19 № 2 від 22.11.19. У ході інтерв'ювання гаранта та академічного персоналу

встановлено, що пропозиція ректора Дніпровського державного технічного університету Коробочки О. М. щодо заміни назви «Викладацька практика» на «Педагогічна практика» з розширенням її змісту є доцільною, але потребує узгодження з іншими ОНП та відповідними стейкхолдерами, оскільки ця ОК є загальною для багатьох ОНП. Ця пропозиція може бути врахована в ОНП, яка буде затверджена у 2021 р.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший набір здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за ОНП «Економіка» відбувся у 2016 році. Тому випускників за даною ОП наразі немає. Слід додати, що в університеті функціонує спеціалізований розділ «Видатні випускники», де відображена інформація про випускників університету (сторінка випускника <https://cutt.ly/khaQqEW>). Під час зустрічі з випускниками аспірантури, було засвідчено, що інформація щодо кар'єрного шляху відслідковується тільки шляхом збирання інформації науковими керівниками на кафедрах

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Діяльність відділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (<https://cutt.ly/MhtN8tW>). Планування, організація, регулювання та контроль за процесами та процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО знаходиться в зоні відповідальності таких структурних підрозділів, як: відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (ВВЗЯО), науково-методичний відділ, навчальний відділ, центр соціологічного аудиту (ЦСА) університету. Виявлення недоліків та проблемних місць при реалізації освітньої діяльності, зокрема і за ОНП «Економіка», здійснюється ВВЗЯО шляхом проведення опитувань всіх учасників освітнього процесу з подальшим аналізом результатів і їх представленням як керівництву НТУ ДП для прийняття управлінських рішень, так і у відкритому доступі на веб-сторінці університету для урахування та реагування на них всіма зацікавленими сторонами. Цим забезпечується своєчасне реагування на виявлені недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Слід зазначити, що акредитація за ОНП «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня є первинною, відповідно, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти і пропозиції щодо усунення недоліків, які беруться до уваги під час удосконалення ОНП, на даний час відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час акредитаційної експертизи ОП «Економіка», академічна спільнота продемонструвала наявність високого рівня культури якості. Всі зустрічі, дискусії, а також відповіді на питання демонстрували толерантність, котра зосереджена на покращенні та підвищенні якості надання освітніх послуг. Слід відзначити також високу кваліфікацію наукових керівників здобувачів освіти в культурному та якісному плані, яку вони з успіхом передають молодим науковцям. Зокрема, наукові керівники та викладачі, що забезпечують освітній процес за ОНП «Економіка», мають публікації, проіндексовані у наукометричних базах Scopus та WoS; наукові керівники проф. Вагонова О.Г. та проф. Шаповал В.М. є керівниками держбюджетних тем. Це є свідченням високої якості їх наукових результатів. Також викладачі проф. Гнатущенко В.В., проф. Пилипенко Ю.І., проф. Вагонова О.Г. є членами експертних рад МОН України.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Реальне залучення внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів до процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП, формування змісту навчальних дисциплін. 2. Існування чітких процедур щодо оновлення освітньої програми. Наявність нормативно-методичних роз'яснень правил і процедур формування та оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості ОНП. 3. Наявний високий рівень культури якості, зокрема в науковій діяльності наукових керівників, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за нею.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін слід віднести наступне: 1. Відсутність повноцінної інформації на сайті університету щодо кар'єрного шляху випускників і дієвих механізмів підтримки зв'язку з випускниками. Рекомендації. 1. Доцільно передбачити як на сайті університету, так і на веб-сторінках кафедр он-лайн інструментів для підтримки зв'язку з випускниками з відображенням траєкторії їх кар'єрного зростання. 2. Необхідно відобразити пропозицію зацікавлених сторін щодо заміни назви «Викладацька практика» на «Педагогічна практика» з розширенням її змісту в проекті програми на 2021 р., узгодивши з іншими ОНП та відповідними стейкхолдерами, оскільки ця ОК є загальною для багатьох ОНП, та обговорити доцільність урахування такої пропозиції.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

На думку експертної групи, ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7 та часткову узгодженість за підкритерієм 8.4. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, ОНП загалом відповідає Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НТУ ДП визначено чіткі та зрозумілі правила, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, які відображені у відповідних документах, оприлюднених у відкритому доступі на сторінці <https://cutt.ly/YhiosoN>, а саме Статутом НТУ «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/yhir9RB>, «Положенням про організацію освітнього процесу» <https://cutt.ly/Shiinf5>, «Правилами внутрішнього трудового розпорядку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/nhaYEfx>, та інші. Розміщення всіх установчих документів та положень в окремому розділі у вільному доступі для всіх зацікавлених осіб забезпечує швидкий пошук та прозорість інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП для загального обговорення стейкхолдерами розміщено на сайті НТУ ДП за посиланням <https://cutt.ly/ohipnEI>. На сторінці обговорення представлена вся необхідна інформація: адреса для листування, проект ОНП та отримані пропозиції. Експертною групою під час бесіди з фокус-групою встановлено, що пропозиції аспірантів щодо вдосконалення освітнього процесу, а саме: збільшення годин викладацької практики, додавання вибіркових дисциплін в навчальний план, враховані в ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

НТУ ДП своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму в повному обсязі. Доступ до програм здійснюється через сайт аспірантури за посиланням <https://cutt.ly/chilY7K>, або через веб-сторінку навчально-методичного відділу <https://cutt.ly/WhaUOr2>, де присутні затверджені та перезатверджені з урахуванням пропозицій стейкхолдерів ОНП. Проекти освітніх програм розташовані за посиланням <https://cutt.ly/yhaUGlL>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація, опублікована на офіційному веб-сайті НТУ ДП, є повною, доступною та зрозумілою. Доступ до інформації про ОНП подається на офіційних сторінках університету, зокрема на сайті аспірантури та кафедрах, що беруть участь у підготовці доктора філософії. Вичерпна правова база щодо організації освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу є у вільному доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Недолік: відсутня форма/інструмент для подачі он-лайн відгуку на ОНП
Рекомендація: доцільніше створити онлайн-форму надання пропозицій з поміткою, на якій стадії знаходиться пропозиція, на сторінці обговорення ОНП стейкхолдерами, а також можливість вказівки відгуку щодо урахування/неврахування наданої пропозиції. Це дозволить стейкхолдеру мати оперативний зворотній зв'язок з гарантом ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

На думку експертної групи, існує загальна відповідність підкритеріям критерію 9. Зазначений недолік, у порівнянні із сильними сторонами не є критичним, а тому, враховуючи голістичний підхід до оцінювання, експертна група констатує, що освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 9 з недоліком, що не є суттєвим.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП «Економіка» відповідає науковим інтересам аспірантів, що впливає з аналізу змісту освітніх компонентів ОНП та тем дисертаційних досліджень аспірантів (додаток А). Зміст ОК забезпечує повноцінну підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю. Зокрема, дослідницька компонента формується в навчальних дисциплінах «Філософія науки та професійна етика» та «Методологія і організація наукових досліджень» через опанування методологічних засад організації досліджень, вивчення особливостей теоретичних та прикладних досліджень, методичного інструментарію досліджень на фундаментальному, загальнонауковому та прикладному рівнях; опанування правил публічної презентації їх результатів. Теоретичне підґрунтя наукових досліджень розвивається навчальною дисципліною «Сучасні економічні теорії». Особливості підготовки публікацій для іноземних видань вивчаються здобувачами в освітній компоненті «Іноземна мова для науки і освіти». Розвиток навичок використання сучасного інструментарію опрацювання даних наукових досліджень здійснюється освітнім компонентом «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності». Прикладний рівень досліджень формується навчальними дисциплінами «Економіка сталого розвитку» та «Моніторинг та діагностика соціально-економічних систем». Посилення фахової підготовки та формування необхідних компетентностей здійснюється за рахунок вибіркового освітніх компонентів. Педагогічна складова формується викладацькою практикою.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Відповідність тем дисертаційних робіт аспірантів напряму наукових досліджень підтверджується аналізом тем здобувачів та публікацій керівників, наведених в додатку А та профілю керівників у Google Scholar. Практично всі здобувачі мають спільні з науковими керівниками публікації за темою їх досліджень. Випускник аспірантури 2020 р. Аржевічев Д.М. має спільну з науковим керівником публікацію, проіндексовану і наукометричній базі Scopus, а

здобувач Варфоломеєв М.О. разом з науковим керівником підготували публікацію до видання, матеріали якого також індексуються у цій базі.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Апробація результатів наукових досліджень аспірантів забезпечується, зокрема, можливістю публікації у наукових виданнях університету «Науковий вісник НГУ» <http://nv.nmu.org.ua/index.php/uk/> (категорія А) та «Економічний вісник Дніпровської політехніки» <https://ev.nmu.org.ua/index.php/uk/> (категорія Б), які є фаховими за спеціальністю 051 «Економіка». Також в університеті проводяться регулярні науково-практичні конференції, у тому числі молодих вчених, до участі в яких залучаються аспіранти зокрема, «Форум гірників» <https://cutt.ly/KhiL6C4>, «Молодь: наука та інновації» <https://cutt.ly/nhiZsig>, «Наукова весна» <https://cutt.ly/mhiZgM2>. Публікація тез доповідей на конференціях НТУ «Дніпровська політехніка» відбувається на безоплатній основі. Інформаційна підтримка наукових досліджень аспірантів забезпечується бібліотечними ресурсами НТУ ДП, у тому числі безоплатним доступом до наукових публікацій, проіндексованих у наукометричних базах даних Scopus та WoS. Також з веб сторінки університету надається доступ до електронних наукових публікацій, проіндексованих в інших базах <https://cutt.ly/phiG6MX>. В ході фокус групи з адміністративним персоналом було підтверджено періодичне інформування здобувачів в ході інтеграційних зустрічей щодо цих можливостей, завідувачкою аспірантури, представниками бібліотеки та адміністрації університету <https://cutt.ly/IhiVgUh>. В університеті застосовуються засоби матеріального стимулювання аспірантів, зокрема, заохочення за наукові здобутки за поданням їх наукових керівників (встановлено в ході інтерв'ювання адміністративного персоналу); часткове відшкодування витрат за публікації (встановлено в ході фокус-групи з випускниками); підтримка молодих вчених в рамках виконання програми «Нам 30». Також в університеті проводиться щорічний конкурс «Кращий молодий вчений». Особи, що зайняли перші три місця на кожному факультеті, винагороджуються преміями. Допомогу у вирішенні проблем аспірантів, зокрема, пов'язаних з апробацією результатів досліджень в напрямку пошуку наукових видань для публікації, надають також Рада молодих вчених НТУ ДП та відділ аспірантури і докторантури (встановлено в ході фокус-групи).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Аспіранти спеціальності 051 «Економіка» залучаються до міжнародної діяльності. Випускник 2020р. Аржевічев Д.В. опублікував результати своїх досліджень у швейцарському науковому виданні Energy Saving and Efficiency <https://cutt.ly/XhiBVTK>. В ході інтерв'ювання випускників аспірантури Нечепуренко М.О. підтвердив участь під час навчання в аспірантурі у круглих столах: у Грузії – з питань розвитку економіки в умовах кризи; Греції – з питань розвитку малого та середнього бізнесу і соціальної відповідальності; та Польщі – з питань взаємодії малого та середнього бізнесу з органами державної влади та залучення державних інвестицій. Тематика цих заходів пов'язана з темою дисертаційної роботи випускника: «Формування соціальної відповідальності малого та середнього бізнесу в Україні». Однак така участь аспірантів даної ОНП у міжнародній діяльності ЗВО на даний час є спорадичною. Сприяння залученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти здійснюється фахівцями відділів міжнародної академічної мобільності та міжнародних проєктів шляхом технічної підтримки щодо підготовки грантових заявок, а Радою молодих вчених НТУ ДП – допомоги щодо презентації наукових проєктів та ідей (інформація отримана в ході інтерв'ювання представників цих відділів). Інформація про заходи щодо міжнародної мобільності надається на веб-сторінці відділу у розділах «Інформаційний день» <https://cutt.ly/yhiZ7HP> та «Молодіжні обміни» <https://cutt.ly/rhiXgJp>. Однак аспіранти ОНП «Економіка» такими можливостями не користувались. Перспективним напрямом розвитку міжнародного співробітництва та інтеграції аспірантів НТУ ДП до міжнародної економічної спільноти є розвиток партнерських відносин університетами Польщі, зокрема, з економічним університетом м. Катовіце (Польща) в рамках підписаної у 2019 р. міжуніверситетської угоди про співробітництво, що було підтверджено в ході відкритої зустрічі з співробітником економічного університету М. Різун (випускницею НТУ ДП, кафедри прикладної економіки, підприємництва і публічного управління). Також респондент повідомила, що наприкінці 2019 р. була підготовлена заявка на спільний науковий проєкт з НТУ ДП на тему «Розробка системи управління бізнес-процесами в контексті сталого розвитку промислових регіонів та євроінтеграції», до виконання якого планувалось залучення аспірантів Аржевічева Д.В. та Водоп'яна А.В., однак внаслідок пандемії підписання заявки затягнулось. Також міжнародна співпраця здійснюється в рамках проєкту «Добре» між Малопольською школою публічного адміністрування Краківського економічного університету і кафедрою прикладної економіки, підприємництва і публічного управління НТУ ДП, що було зазначено в ході відкритої зустрічі представником університету Шевчуком Р. Однак аспіранти до співпраці в рамках такого проєкту поки не залучались. Також відсутнє залучення аспірантів до виконання проєктів в рамках програм Еразмус+ та Горизонт 2020

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Науковими керівниками аспірантів ОНП «Економіка» впродовж останніх п'яти років виконувалась низка держбюджетних тем, пов'язаних з тематикою наукових досліджень аспірантів. Зокрема проф. Шаповал В.М. є керівником теми «Забезпечення конкурентоспроможності промислового підприємства за рахунок удосконалення людського капіталу» (ДР №0116U005631), 2016–2020 рр.; проф. Вагонова О. Г. була керівником держбюджетної теми «Інвестиційний, організаційний та дистрибуційний аспекти підприємницьких проектів освоєння нових родовищ корисних копалин» (ДР №0117U000819), 2017-2018 рр. З метою підвищення рівня наукових досліджень аспірантів, до виконання держбюджетних тем, були залучені Аржевічев Д.В., Госалов С.А. та Водоп'ян А.В. (інформація надана проректором з наукової роботи в ході фокус-групи з адміністративним персоналом). Результати досліджень знайшли відображення у публікації фінальних та проміжних звітів з виконання тем.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В «Кодексі академічної доброчесності державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет», якого дотримуються в своїй науковій та навчальній діяльності всі учасники освітнього процесу, зазначено: «4.1. Академічна доброчесність викладачів та студентів Університету базується на засудженні практик плагіату в науковій та навчальній діяльності. ...4.3. Науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники Університету зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. ...4.6. Університет зобов'язується вживати заходів з забезпечення академічної доброчесності, зокрема шляхом запровадження відповідних новітніх технологій, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах наукових, науково-педагогічних, педагогічних, інших працівників, роботах здобувачів вищої освіти та притягнення порушників до дисциплінарної відповідальності. ... 6.1.2. Якщо дисертація (наукова доповідь), в якій виявлено академічний плагіат, була захищена у постійно діючій спеціалізованій вченій раді Університету, науковий керівник (консультант) ... позбавляються права брати участь у роботі спеціалізованих вчених рад строком на два роки та отримують догану від керівництва Університету» Наукові керівники та аспіранти дотримуються академічної доброчесності у професійній діяльності. Результати опитування аспірантів, що навчаються за ОНП «Економіка» щодо дотримання академічної доброчесності, які представлені на <https://cutt.ly/EhtGj1u>, показують, що 75% респондентів цілком детально ознайомлені з сутністю академічної доброчесності, як явища, та формами поведінки академічної спільноти, що характеризують їх доброчесність; процедурами протидії плагіату. При цьому зауважено з боку академічного персоналу стосовно недотримання здобувачами доброчесності, не зафіксовано. Результати опитування щодо дотримання принципів академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, проведеного у жовтні 2020 р., представлені на веб-сторінці університету <https://cutt.ly/WhpDBJN>, показало, що дотримання принципів академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками є нормою у всіх сферах університетського життя. Більшість науково-педагогічних працівників університету (93,7%) розуміють основні принципи академічної доброчесності та провадять їх у життя. Значна частка науково-педагогічних працівників університету (82 - 83,3%) проводять перевірку на унікальність та запозичення тексту в науковій та навчальній продукції, що виходить за межі університету, але треба звернути увагу на повсякденну роботу щодо роз'яснення важливості перевірок. Дана інформація підтверджена в ході фокус-груп.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Наявність в університеті фахових видань категорій А та Б за спеціальністю 051 «Економіка», де можуть публікувати результати досліджень аспіранти. 2. Проведення НТУ ДП наукових конференцій молодих вчених з безкоштовною публікацією тез. 3. Залучення аспіратів до виконання держбюджетної та госпдоговірної тематики. 4. Наявність партнерських зв'язків з університетами Польщі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабкі сторони. 1. Недостатнє залучення аспірантів до наукових заходів, що проходять за кордоном, у тому числі публікації результатів у закордонних наукових виданнях та збірниках праць конференцій, програмах академічної мобільності. Наявні випадки такого залучення не є систематичними. 2. На даний час відсутня участь аспірантів у міжнародних проектах Еразмус+ та Горизонт 2020. Рекомендації. 1. Доцільним є використання партнерських відносин з університетами Польщі з метою інтеграції аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема, в рамках академічної мобільності, спільного проведення наукових конференцій, публікації результатів наукових досліджень. Також рекомендується використати потенціал та пропозиції відділів міжнародної академічної мобільності та міжнародних проектів для залучення аспірантів до міжнародної діяльності. 2. Рекомендується розширити практику публікування результатів наукових досліджень аспірантів у закордонних виданнях, у тому

числі спільно з науковими керівниками. Підготовку таких публікації доцільно здійснювати в ході опанування змісту окремих освітніх компонентів, зокрема, «Методологія і організація наукових досліджень», «Іноземна мова для науки і освіти»

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

На думку експертної групи, загалом має місце відповідність за всіма підкритеріями Критерію 10, наведені слабкі сторони не є критичними для реалізації ОНП. Враховуючи цілісність оцінювання ОП за даним критерієм, освітня програма та освітня діяльність за нею загалом відповідають Критерію 10 з недоліками, що не є суттєвими

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток А Відомості про аспірантів і керівників.pdf</i>	rqVe5BwaBMzLRESr28fyTixFImkT338xMH9iyu8LJIs=
Додаток	<i>Додаток Б Відомості про викладачів.pdf</i>	8vYZFHRilv7SydbK7xnrYHNMcusWPkCHZvwltC3o9Z4=
Додаток	<i>Додаток В Положення про преміювання.pdf</i>	8bAciJa/P87wF9UuLbf7xMOL6hRZohGpHfFiU26/dmI=
Додаток	<i>Додаток Г Протоколи.pdf</i>	5P01sCnobePnwaAavpoqQAr2T4ddIJQi2hH/XGERxg4=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Григорук Павло Михайлович

Члени експертної групи

Вдовенко Наталія Михайлівна

Чийпеш Наталія Миколаївна